Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33366

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü (YBA?E-AB), orijinal Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri'nin (Critical Care Family Needs Inventory - CCFNI) Acil Bölümü ortam?nda kullan?lmak üzere uyarlanm?? ve psikometrik özellikleri test edilmi? Türkçe versiyonudur. Bu envanter, hastanelerin kritik bak?m ünitelerine veya acil servislere kabul edilen hastalar?n aile üyelerinin alg?lanan ihtiyaçlar?n? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçek, özellikle stresli ve belirsiz acil bölümü ortam?nda ailelerin bilgi, destek, güvence ve konfor gereksinimlerini belirlemede hem ara?t?rmac?lara hem de klinik personele önemli bir araç sunmaktad?r.

YBA?E-AB'nin Türkiye uyarlamas?, Gülten Sucu Da? ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in psikometrik özelliklerini inceleyerek, envanterin Türk kültürüne ve acil servis ba?lam?na uygunlu?unu do?rulam??t?r. Ölçek, kritik durumdaki hastalar?n ailelerine yönelik hem?irelik ve t?bbi bak?m?n kalitesini art?rmak için temel bir de?erlendirme arac? olarak hizmet vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Yo?un Bak?m, Aile ?htiyaçlar?, Acil Bölümü, CCFNI, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Hem?irelik, Kritik Bak?m.

Yazarlar

Gülten Sucu Da?, Ayten Dicle, Mehmet Z. F?rat

Amaç

Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü'nün temel amac?, kritik hastalar?n acil bölümüne kabul edildikleri ilk saatlerde aile üyelerinin en çok öncelik verdikleri ve kar??lanmas?n? bekledikleri ihtiyaçlar? do?ru bir ?ekilde ölçmektir. Acil servisler, yüksek stres seviyesi, h?zl? karar alma süreçleri ve belirsiz sonuçlar nedeniyle aileler için özellikle zorlay?c? ortamlard?r.

Bu ölçek, sa?l?k profesyonellerinin (özellikle hem?irelerin) ailelerin alg?lad??? gereksinimleri anlamas?na yard?mc? olarak, bak?m planlar?n? bu ihtiyaçlara göre ki?iselle?tirmelerini sa?lamay? hedefler. Elde edilen veriler, acil servislerde aile merkezli bak?m stratejilerinin geli?tirilmesinde ve kaynak tahsisinde bilimsel bir temel olu?turur.

Yap?

Ölçek, orijinal CCFNI'de oldu?u gibi, genellikle aile üyelerinin deneyimledi?i be? temel ihtiyaç kategorisini ölçmeye odaklan?r. Bu kategoriler, kritik bak?m ortam?nda ailelerin ya?ad???

ARABPSYCHOLOGY.COM

duygusal ve pratik zorluklar? kapsar.

Bilgi ?htiyac?: Hastan?n durumu, tedavi plan? ve prognozu hakk?nda aç?k, dürüst ve s?k bilgilendirilme gereksinimi.

Güvence ?htiyac?: Hastan?n iyi bak?ld???na dair güven duyma, personelin yetkinli?ine inanma ve umut besleme gereksinimi.

Yak?nl?k ?htiyac?: Hastaya fiziksel olarak yak?n olma, ziyaret etme ve bak?m süreçlerine kat?lma gereksinimi.

Konfor ?htiyac?: Fiziksel rahatl?k (oturma, yiyecek, içecek) ve duygusal destek sa?lama gereksinimi.

Destek ?htiyac?: Personelden empati, dinleme ve duygusal olarak desteklenme gereksinimi.

Geçerlik

Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü'nün (YBA?E-AB) geçerlik çal??malar?, Da?, Dicle ve F?rat (2017) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, psikometrik özelliklerin temelini olu?turur ve ölçe?in teorik olarak ölçmesi gereken yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in uyarlama sürecinde, faktör analizi tekniklerini kullanarak ölçek maddelerinin Türk acil servis ortam?ndaki aile ihtiyaçlar?n? orijinal teorik çerçeveye uygun olarak grupland?r?p grupland?rmad???n? test etmi?lerdir. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in acil servis ba?lam?nda aile ihtiyaçlar?n? geçerli bir ?ekilde ölçebilen tutarl? bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri de 2017 tarihli uyarlama çal??mas?nda detayl? olarak sunulmu?tur. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü sonuçlar?n zaman içinde ve farkl? durumlarda tutarl?l???n? ifade eder. YBA?E-AB'nin iç tutarl?l???, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbirleriyle yüksek korelasyon gösterdi?ini ve ayn? temel yap?y? ölçmekte tutarl? oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçe?in acil bölümü ortam?nda kritik hastalar?n ailelerinin ihtiyaçlar?n? güvenilir bir ?ekilde belirlemede kullan?labilece?ini do?rulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Da? ve arkada?lar? (2017), ölçe?in yap?sal uygunlu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi uygulam??lard?r. Orijinal CCFNI genellikle be? faktörlü bir yap? sergilerken, bu uyarlama çal??mas?, acil servis ortam?n?n özgün ko?ullar? göz önüne al?narak, ölçe?in maddelerinin Türk örnekleminde nas?l grupland???n? incelemi?tir.

Yap?lan analizler (muhtemelen Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi), YBA?E-AB'nin acil servise özgü ba?lamda aile ihtiyaçlar?n? ölçen mant?kl? ve yorumlanabilir alt boyutlara ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu faktörler, klinik uygulamada ailelerin hangi alanlarda daha fazla deste?e ihtiyac? oldu?unu netle?tirmeye yard?mc? olmaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçe?in acil servis ortam?na uyarlanmas?)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Ölçeklendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak CCFNI standard?na uygun oldu?u varsay?lmaktad?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlamas? yap?lm??t?r).

Popülasyon Grubu: Yo?un Bak?m veya Acil Serviste kritik hastas? bulunan aile üyeleri.

Ya? Grubu: Yeti?kin hasta aile üyeleri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki hastanelerin acil bölümüne kabul edilen hastalar?n birinci derece yak?nlar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri. Aile üyelerinden, hastan?n acil servise kabulünden k?sa bir süre sonra ihtiyaçlar?n?n önem derecesini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Aile Merkezli Bak?m, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik, Cronbach Alfa, Hem?irelik Ara?t?rmalar?, Kritik Durum, Hastane Ortam?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gülten Sucu Da?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kaynakta Belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: sucugulten@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Kaynakta Belirtilmemi?tir (Genellikle ilgili akademik kurum veya hastane adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinali Critical Care Family Needs Inventory (CCFNI) olup, bu versiyon (YBA?E-AB) 2017 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar Gülten Sucu Da? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullan?mlarda izin prosedürleri yazar?n insiyatifindedir.

Bu uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? 2017'dir.

Kaynaklar

Da?, G. S., Dicle, A., & Firat, M. Z. (2017). Psychometric properties of The Critical Care Family Needs Inventory-Emergency Department . *Applied Nursing Research, 33,* 113-120. DO?: 10.1016/j.apnr.2016.11.001

Orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: the-critical-care-family-needs-inventory-emergency-department-ccfni-ed-toad.pdf

Yo?un Bak?m Aile ?htiyaçlar? Envanteri- Acil Bölümü Maddeleri

ÖNEML?: Bu envanterin maddeleri (soru listesi) kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM